

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 448/2015-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. marca 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika o sťažnosti obchodnej spoločnosti Tatra banka, a. s., Hodžovo námestie 3, Bratislava, zastúpenej spoločnosťou Advokátskou kanceláriou ECKER– KÁN & PARTNERS, s. r. o., Námestie Martina Benku 9, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Matej Kán, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Cob 98/2014 z 12. septembra 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 71/2014 z 30. januára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti obchodnej spoločnosti Tatra banka, a. s., n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 448/2015-21 z 8. septembra 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti Tatra banka, a. s., Hodžovo námestie 3, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jej práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 98/2014 z 12. septembra 2014 (ďalej aj „uznesenie odvolacieho súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Obdo 71/2014 z 30. januára 2015 (ďalej aj „uznesenie dovolacieho súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupuje ako odporkyňa v konaní o náhradu škody v sume 33 000 000,00 € s príslušenstvom vedenom Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 30 Cb 69/2009. Navrhovateľ v uvedenom konaní po podaní svojho návrhu vo veci samej na základe výzvy súdu zaplatil súdny poplatok za návrh. Okresný súd v označenom konaní na základe návrhu sťažovateľky uznesením zo 14. marca 2012 uložil povinnosť účastníkom zložiť preddavok na trovy konania v sume 1 650 000 €. Navrhovateľ návrhom doručeným 10. apríla 2012 požiadal o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a zároveň zobral späť návrh v časti o zaplatenie 31 045 390 € a žiadal konanie v tejto časti zastaviť a súčasne žiadal o zrušenie uznesenia zo 14. marca 2012. Okresný súd uznesením z 27. júna 2012 priznal navrhovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, ktoré nadobudlo právoplatnosť 24. júla 2012. Následne okresný súd po zložení preddavku sťažovateľkou a márnom uplynutí lehoty na zloženie preddavku aplikujúc § 141a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) rozhodol o zastavení konania uznesením sp. zn. 30 Cb 69/2009 z 21. marca 2014 pre nesplnenie povinnosti uloženej

právoplatným uznesením, ktorým súd uložil povinnosť zložiť preddavok na trovy konania. Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu o zastavení konania podal navrhovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 2 Cob 98/2014 z 12. septembra 2014, ktorým odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu o zastavení konania zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka proti označenému zrušovaciemu uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila odňatím možnosti konať pred súdom. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Obdo 71/2014 z 30. januára 2015 dovolanie sťažovateľky odmietol ako procesne neprípustné.

Sťažovateľka v sťažnosti argumentuje tým, že krajský súd nerešpektoval právoplatné uznesenie okresného súdu o povinnosti zložiť preddavok na trovy konania, pričom tvrdila, že následné oslobodenie navrhovateľa od súdnych poplatkov nemá v danom prípade žiadnu relevanciu. Taktiež tvrdila, že argumentácia krajského súdu, že okresný súd neskúmal či sú splnené podmienky na oslobodenie navrhovateľa od súdnych poplatkov ako predpoklad uloženia povinnosti zložiť preddavok sa nezakladá na pravde, keď citovala z odôvodnenia uznesenia okresného súdu, že okresný súd vychádzal jednak zo skutočnosti, že navrhovateľ zaplatil vyrubený súdny poplatok a nežiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Uznesenie odvolacieho súdu považovala za nedostatočne odôvodnené, arbitrárne a za porušujúce jej označené práva. Vo vzťahu k uzneseniu dovolacieho súdu sťažovateľka namietala, že je rovnako arbitrárne a porušujúce jej označené práva, pretože je toho názoru, že jej postupom krajského súdu bola odňatá možnosť konať, pretože krajský súd svojím odvolacím uznesením *„znemožnil sťažovateľovi realizovať jeho jediné procesné právo, ktoré mu OSP priznáva na ochranu jeho ekonomických záujmov, t. j. právo na krytie jeho trov právneho zastúpenia preddavkom zloženým žalobcom podľa ust. § 141a ods. 1 OSP pod sankciou zastavenia konania“*.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd 8. októbra 2015 vyzval predsedu krajského súdu, ako aj predsedníčku najvyššieho súdu na vyjadrenie k vecnej stránke prijatej sťažnosti, zaslanie súdneho spisu a na oznámenie, či súhlasí s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

Zberný spis a vyjadrenie krajského súdu bolo ústavnému súdu doručené 3. novembra 2015. Predseda krajského súdu v ňom zhodnotil námietky uvedené sťažovateľkou v sťažnosti ako nedôvodné a zastal zhodný názor, aký zaujal najvyšší súd vo svojom napadnutom uznesení, že v okolnostiach veci, ak by krajský súd svojim napadnutým uznesením nezrušil uznesenie okresného súdu o zastavení konania, došlo by k zásahu do práva navrhovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. V závere vyjadrenia predseda krajského súdu vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti a navrhol nálezom vysloviť neporušenie označených práv uznesením odvolacieho súdu.

Najvyšší súd vo svojom vyjadrení doručenom 10. novembra 2015 uviedol, že *„podľa názoru dovolacieho súdu tým, že odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa o zastavení konania, zabránil zásahu do žalobcovho práva na súdnu ochranu, lebo podľa jeho názoru podmienky pre zastavenie konania splnené neboli. Účelom, ktorým zákonodarca sledoval ustanovením § 141a O.s.p., bolo zabrániť tzv. šikanóznym žalobám v sporoch, v ktorých je uplatňovaná vyššia peňažná suma. Vychádzajúc zo zmieneného účelu zákona, súd musí preto pri interpretácii ust. 141a O.s.p. dbať aj na to, aby bola uchovaná primeraná rovnováha medzi legitímnou regulačnou funkciou preddavku a právom žalobcu na prístup k súdu.“* V závere vyjadrenia predsedníčka najvyššieho súdu vyjadrila súhlas s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

Právny zástupca sťažovateľky podaním doručeným ústavnému súdu 7. decembra 2015 vyjadril súhlas s upustením od pojednávania o prijatej sťažnosti a zároveň zotrval na argumentácii v prospech vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky uvedenej v sťažnosti.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia označených práv napadnutým uznesením odvolacieho súdu, ktorým krajský súd zrušil uznesenie okresného súdu o zastavení konania z dôvodu, že navrhovateľ nezložil preddavok na trovy konania, ako aj napadnutým uznesením dovolacieho súdu, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky proti uzneseniu odvolacieho súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (mutatis mutandis II. ÚS 71/97).

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy) (napr. I. ÚS 13/00, I. ÚS 49/01).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodit' z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli

relevantné aj v danej veci, a preto z týchto hľadísk posudzoval ústavný súd aj sťažovateľkou napadnuté uznesenie odvolacieho a dovolacieho súdu.

1. Sťažovateľka vo vzťahu k napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu predniesla zásadnú námietku, že krajský súd nerešpektoval právoplatné uznesenie o povinnosti zložiť preddavok na trovy konania, pričom podľa jej názoru boli splnené zákonné predpoklady na aplikáciu § 141a OSP v tom zmysle, že sťažovateľka rešpektujúc uznesenie okresného súdu zložila súdom určený preddavok včas, pričom navrhovateľ túto povinnosť nesplnil, preto krajský súd mal potvrdiť uznesenie okresného súdu o zastavení konania. Vychádzala z toho, že následné oslobodenie navrhovateľa od súdnych poplatkov nemá v danom prípade relevanciu, keďže pre uznesenie o povinnosti zložiť preddavok na trovy konania bolo rozhodujúce posúdenie predpokladov u navrhovateľa na oslobodenie od súdnych poplatkov v čase vydania uznesenia o povinnosti zložiť preddavok.

V súvislosti s námietkou sťažovateľky ústavný súd poukazuje na svoju stabilnú rozhodovaciu prax, podľa ktorej skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05, II. ÚS 127/07).

Podľa § 141a ods. 1 OSP navrhovateľovi, u ktorého nie sú splnené predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 v celom rozsahu a ktorý uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy prevyšujúcej 400-násobok životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, súd na návrh odporcu uloží, aby v lehote nie dlhšej ako 60 dní zložil preddavok na trovy konania. Na zloženie preddavku podľa prvej vety vyzve súd súčasne s uložením povinnosti navrhovateľovi v rovnakej lehote aj odporcu. Povinnosť zložiť preddavok na trovy konania nemá účastník, ktorého majetkové pomery ako dlžníka nemožno usporiadať podľa osobitného predpisu o konkurznom konaní. Ak navrhovateľ preddavok na trovy konania v určenej lehote nezloží a odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, ho zložil, súd konanie v lehote 15 dní od uplynutia lehoty na zloženie preddavku na trovy konania zastaví.

Pre závery okresného súdu o spornej podmienke splnenia predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov bolo rozhodujúce zistenie, že sťažovateľ súdny poplatok za podanú žalobu zaplatil a o oslobodenie od súdneho poplatku pred jeho zaplatením nepožiadaval. Krajský súd však za rozhodujúcu považoval skutočnosť, že navrhovateľ po vydaní uznesenia okresného súdu o povinnosti zložiť preddavok bol právoplatne uznesením oslobodený od súdnych poplatkov, a to ešte pred vydaním uznesenia o zastavení konania podľa § 141a OSP.

Ústavný súd k problematike aplikácie § 141a ods. 1 OSP všeobecným súdom uvádza, že ak súd konajúci o návrhu na uloženie povinnosti navrhovateľovi zaplatiť preddavok na trovy konania zistí, že zákonné podmienky podľa § 141a ods. 1 OSP splnené boli, potom nemá priestor na úvahu o tom, či a v akej sume preddavok na trovy konania navrhovateľovi uloží. Z formulácie zákonodarcu *conditio sone qua non* pre pozitívne rozhodnutie o návrhu na zloženie preddavku na trovy konania je zistenie, že u navrhovateľa nie sú splnené predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

Okresný súd v okolnostiach prípadu toto svoje zistenie oprel o skutočnosť, že navrhovateľ zaplatil súdny poplatok za návrh a že do vydania uznesenia o povinnosti zložiť preddavok na trovy konania nepožiadaval okresný súd o oslobodenie od súdnych poplatkov. Navrhovateľ však v zapätí po vydaní uznesenia o povinnosti zložiť preddavok na trovy konania požiadaval o oslobodenie od súdnych poplatkov a súd po preskúmaní pomerov navrhovateľa ho uznesením oslobodil od súdnych poplatkov. Z uvedenej postupnosti úkonov okresného súdu a účastníkov je zrejmé, že úsudok súdu o predpokladoch na oslobodenie od súdnych poplatkov bol založený na anticipácii, že ak navrhovateľ zaplatil súdny poplatok za návrh a nežiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov, tak je dostatočne solventný, a teda neexistujú u neho predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu pre účely rozhodnutia podľa § 141a ods. 1 OSP. Tento predpoklad sa však ukázal ako mylný, keďže okresný súd na základe žiadosti navrhovateľa rozhodol uznesením o oslobodení navrhovateľa od súdnych poplatkov. Obe uznesenia nadobudli právoplatnosť, čím okresný súd sa ocitol v procesnej situácii, keď formálne boli splnené predpoklady na aplikáciu § 141a ods. 1 OSP, na druhej strane právoplatné uznesenie o oslobodení

navrhovateľa od súdnych poplatkov vyvolávalo pochybnosti o povinnosti súdu aplikovať citované ustanovenie § 141a ods. 1 OSP za daných okolností a konanie uznesením zastaviť.

Z chronologickej postupnosti úkonov okresného súdu je zrejmé, že okresný súd pri vydaní uznesenia o povinnosti zložiť preddavok na trovy konania nedostatočne skúmal predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov u navrhovateľa. V tejto súvislosti nie je bez významu aj skutočnosť, že uznesenie okresného súdu o povinnosti zložiť preddavok na trovy konania nie je možné napadnúť odvolaním alebo dovolaním, preto takéto uznesenie po jeho vydaní nadobudne právoplatnosť.

Okresný súd pri vydaní uznesenia o zastavení konania podľa názoru ústavného súdu uprednostnil formalistický výklad zákona tým, že aplikoval § 141a ods. 1 OSP bez toho, aby zohľadnil svoje následné rozhodnutie o oslobodení navrhovateľa od súdnych poplatkov a vyslovil arbitrárny názor, že následné oslobodenie navrhovateľa od súdnych poplatkov nemá vplyv na súdom uloženú povinnosť zložiť preddavok na trovy konania. Krajský súd sa však v odôvodnení svojho rozhodnutia s právnym názorom okresného súdu nestotožnil a uznesenie okresného súdu o zastavení konania zrušil, pričom v odôvodnení svojho uznesenia poukázal na to, že okresný súd nedostatočne skúmal predpoklady na oslobodenie u navrhovateľa a začal sa nimi zaoberať až po doručení návrhu navrhovateľa na oslobodenie od súdnych poplatkov a že v čase vydania uznesenia o zastavení konania pre nezloženie preddavku na trovy konania podľa § 141a ods. 1 OSP nebola splnená procesná situácia pre zastavenie konania podľa uvedeného dôvodu.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že interpretácia a aplikácia do úvahy pripadajúcich ustanovení Občianskeho súdneho poriadku krajským súdom zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z označených článkov ústavy a dohovoru. Úvaha krajského súdu o nemožnosti aplikácie citovaného § 141a ods. 1 OSP je v okolnostiach prípadu logická a nepopiera zmysel a účel aplikovanej normy, ktorým je zabezpečiť prípadné trovy konania, ktoré vzniknú žalovanej strane, pod sankciou zastavenia konania. Na druhej strane nemožno opomíňať to, že uvedená sankcia má byť následkom nesplnenia uloženej povinnosti súdom za súčasného splnenia ostatných

podmienok, ktorej predpokladom je aj pozitívne zistenie súdu o neexistencii predpokladov na úplné oslobodenie od súdnych trov navrhovateľa.

Ústavný súd preto konštatuje, že ak všeobecný súd po vydaní uznesenia o povinnosti zložiť preddavok na trovy konania podľa 141a ods. 1 OSP zistí, že u účastníka sú splnené predpoklady na úplné oslobodenie od súdnych poplatkov a súd takémuto návrhu účastníka aj vyhovie v plnej miere, potom je potrebné v záujme zachovania práva na prístup k súdu konštatovať, že materiálne nie sú splnené podmienky na zastavenie konania podľa uvedeného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. V opačnom prípade by tak došlo k neprípustnému zásahu do práva na prístup k súdu a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože by účastníkovi konania, u ktorého je preukázané, že splnil predpoklady na oslobodenie trov od konania v plnom rozsahu, bol sankcionovaný zastavením konania za to, že nie je spôsobilý splniť povinnosť, ktorú z objektívnych príčin uznaných súdom ani nedokáže.

Ústavný súd tak konštatuje, že pri prerokovaní predloženej sťažnosti nezistil žiadne signály spochybňujúce z ústavného hľadiska napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, preto dospel k záveru, že napadnutým uznesením odvolacieho súdu neboli porušené označené práva sťažovateľky.

2. Sťažovateľka namietala aj porušenie označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľky ako procesne neprípustné, keď nezistil dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 OSP.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00) všeobecný súd nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je Občiansky súdny poriadok.

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže

konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú § 236 a nasl. OSP. V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu sa v § 237 OSP výslovne uvádza, že dovolanie je prípustné len z dôvodov uvedených v § 237 písm. a) až písm. g) OSP. Dovolanie je prípustné aj proti uzneseniu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 239 ods. 1 a 2 OSP.

Vychádzajúc zo svojej doterajšej judikatúry ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označeným základným právam sťažovateľa v súlade s ústavnoprocessnými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

Na základe uvedených právnych názorov ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie dovolacieho súdu, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky a konštatuje, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal so všetkými dovolacími dôvodmi sťažovateľky, s ktorými sa nestotožnil, a preto jej dovolanie odmietol ako neprípustné. Podľa názoru ústavného súdu nemožno napadnuté uznesenie najvyššieho súdu považovať za neodôvodnené, pričom zároveň neexistuje žiadna skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup, resp. svojvoľné závery tohto súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.), t. j. také, ktoré by nemali oporu v zákone.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené pripomína, že obsahom označeného základného práva nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2016